

13de zondag door het jaar

Luc. 9,51-62

Het is me de afgelopen jaren één keer gebeurd dat ik weggestuurd ben toen ik iemand bezocht in het ziekenhuis. En dan was het nog niet de patiënt die me de wacht aanzei, maar haar dochter, in niet mis te verstane woorden. Dan voelt ge u klein, kwaad en misverstaan, want eigenlijk hebt ge dan te maken met een soort onverdraagzaamheid uit religieuze motieven terwijl het niet eens uw bedoeling is te staan preken of bekeren.

Hetzelfde gebeurt ook in het Evangelie: de Samaritanen willen Jezus en zijn leerlingen niet opnemen omdat hun reisdoel Jeruzalem was, ze waren op bedevaart. Johannes en Jacobus, die in het Evangelie ‘donderzonen’ genoemd worden, stellen dan een heel verleidelijke vraag: ‘Moeten we die onverdraagzaamheid niet met dezelfde wapens bestrijden? Laat het vuur over dat dorp regenen, dat zal een goede les zijn voor anderen’. Ze kenden blijkbaar de voorbeelden uit de Bijbel waar dat gebeurt. Over Sodom en Gommorra had het ook vuur uit de hemel geregend. En twee keer werden soldaten die de profeet Elisa gevangen wilden nemen door hemels vuur verteerd. Bovendien had Jezus zelf gezegd dat het een stad die zijn leerlingen niet wilde opnemen nog slechter zou vergaan dan Sodom en Gommorra. Hun vraag lag dus voor de hand. En toch tikt Jezus zijn leerlingen op de vingers: ‘Ik ben niet gekomen om te oordelen, maar om te redden’. En dat is een heel andere insteek.

Wat Johannes en Jacobus wilden doen, blijft een voortdurende bekoring voor elke godsdienst. Kijk maar naar het Midden-Oosten en nog maar een paar maanden terug naar Sri Lanka. Het is dikwijls een moeilijk evenwicht om werkelijk te staan voor uw overtuiging (wat mag en zelfs moet), maar zonder die met alle middelen, met bedreiging en geweld, aan anderen op te leggen. En het is spijtig te moeten merken dat de maatschappij op deze gebieden erg lijkt te verharderen.

Sommigen menen zowat alles te mogen roepen onder het mom van vrijheid van meningsuiting. Maar hoever gaat dat voor ge iemand een halt toeroept omdat het kwetsend en beledigend is? De vrijheid die men opeist voor de eigen mening lijkt niet altijd te gelden voor hen die er een andere mening op nahouden.

Eén van de hevigste debatten bij het laatste Concilie gingen over de godsdienstvrijheid. De tegenstanders zagen de bui al hangen: iedereen zou zo maar een beetje z'n gang kunnen gaan en een ‘samenraapsel’ maken van allerlei godsdiensten en stromingen, net zoals het hun beviel. Deels is dat ook gebeurd: de New Age groeide als paddenstoelen. De voorstanders van de godsdienstvrijheid zagen dan weer andere gevaren: hoeveel is het geloof van mensen echt waard als ze ertoe gedwongen worden, als ze sommige dingen misschien wel braaf doen of laten, maar alleen omdat het ‘moet’? Dan krijgt ge een herhaling van wat er in het O.T. al staat: ze eren mij wel met hun lippen,

maar hun hart is ver van Mij'. Wat is geloof (en liefde trouwens ook) waard als het geen vrije keuze is?

De bekering of evangelisatie en de vrijheid van ieder mens: het zijn twee evangelische eigenschappen die niet altijd even gemakkelijk te combineren zijn in de praktijk, zo lijkt het soms. Want het respecteren van ieders vrije mening mag geen excuus zijn om het Evangelie niet te verkondigen en iedereen maar in z'n waarde te laten. Als wij niet meer verkondigen is het christendom over één generatie verdampt. Maar tegelijk sluit het wel iedere vorm van dwang uit. Op dat vlak moeten we radicaal zijn zonder extreem te worden, en tolerant zonder daarbij onze zending te verliezen en onverschillig te worden. Maar bovenal moeten we misschien wel het vertrouwen hebben dat het op de eerste plaats altijd Gods werk is en dat God vele wegen kent om het hart van mensen te vinden. Amen.

Johan Goris, pastoor